

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210414
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8117210414.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: Prima banka Slovensko a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31575951 zastúpená SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava proti žalovanej: N.. U. U., G.. A., O. X. C. XX, XXX XX L., O..Č.. X. - L. X., V. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Gerdom, advokátom so sídlom Levočská 12A, 080 01 Prešov, o neúčinnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Darovacia zmluva, ktorou bolo prevedené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa na katastrálnom území L., obec L., okres L. zapísaným na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor a to pozemky zastavaná plocha a nádvorie reg. č. S. XXXX/X výmere 408 m², záhrada parcelné reg. č. S. XXXX/X o výmere 383 m², stavba rodinný dom súp. č. XXXX postavený na parcele registra C č. XXXX/X z N.. J.H. A., B.. XX.X.XXXX, O. X. C. XX, XXX XX L. do podielového spoluvlastníctva J.H. A., B.. XX.X.XXXX, Z.. X.X.XXXX, naposledy trvale bytom C. XX, XXX XX L. a žalovanej ako obdarovaných so spoluvlastníckym podielom každého obdarovaného o veľkosti 1/2, ktorej vklad vlastníckeho práva bol do katastra nehnuteľnosti povolený pôvodne Správou katastra Prešov v konaní vedenom pod č. P. je voči žalobcovi n e ú č i n n á .

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanej strane nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu (VOLKSBANK Slovensko, a. s. aj banka) sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 3.6.2010 domáhal voči pôvodne žalovaným 1. J. A., O. X. C. XX, L. a 2. N.. U. A., neúčinnosti právneho úkonu a to darovacej zmluvy, ktorou došlo k prevodu vlastníctva nehnuteľnosti na LV č. XXXX, kat. úz. L. z ich otca N.. J. A. do podielového spoluvlastníctva oboch žalovaných v podiele 1/2., ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným nenakladať so svojimi spoluvlastníckymi podielmi v nehnuteľnostiach a zdržať sa ich prevodu, zriadenia záložného práva a ich zaťaženia inými právami tretích osôb.

2. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že „dňa 15.4.2005 uzatvorila banka s obchodnou spoločnosťou ITIMEX, spol. s r. o. so sídlom ul. SNP č. 44, 936 01 Šahy, IČO: 31 425 666, zmluvu o úvere č. 122 025 65 04 (modifikovaná dodatkami), na základe ktorej jej poskytol kontokorentný úver celkovo vo výške 738.811 eur. Úver mal byť splatený priebežne, kreditnými obratmi na účte, najneskôr do 10.2.2010. Úverový dlžník svoj peňažný záväzok zo zmluvy o úvere č. 122 025 6504 nesplnil a poskytnutý kontokorentný úver žalobcovi nesplatil.

Pohľadávka žalobcu je v súlade s § 303 Obchodného zákonníka (ObZ) zabezpečená ručením N.. J. A., B.. XX.X.XXXX, O. X. C. XX, XXX XX L.C. a L.. T. A., B.. XX.X.XXXX, O. X. C. XX, XXX XX L. (spísané aj formou notárskej zápisnice), ktorí sú jedinými spoločníkmi a konateľmi spoločnosti ITIMEX, spol. s r. o.

Ručitelia, zrejme motivovaní odvrátením eventuálneho postihu zo strany žalobcu pre prípad nesplatenia kontokorentného úveru, previedli darovacou zmluvou evidovanou Správou katastra Prešov pod č. P. XXXX/XXXX nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Prešov, obec: Prešov, okres: Prešov a to pozemok parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 408 m², pozemok parc. č. XXXX/X záhrady o výmere 383 m², stavba rodinný dom súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X na svoje deti J. A. (žalovaný v 1.rade) a U. A. (žalovaná v 2.rade), a to do ich podielového spoluvlastníctva s ideálnymi spoluvlastníckymi podielmi o veľkosti 1.

Žalobca sa v dôsledku namietaného prevodu vlastníckeho práva v súčasnosti nemôže úspešne domáhať uspokojenia svojej vymáhateľnej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z majetku ručiteľov. Pohľadávka žalobcu voči úverovému dlžníkovi a ručiteľom predstavuje ku dňu 28.5.2010 sumu vo výške 738.739,74 eura (istina) a 7.645,19 eura (príslušenstvo). Uspokojenie žalobcovej vymáhateľnej pohľadávky je v dôsledku zníženia hodnoty majetku ručiteľov po prevode ich vlastníckeho práva k vyššie identifikovaným nehnuteľnostiam výrazne sťažené, resp. znemožnené. Úverový dlžník má v súčasnosti na základe uznesenia Okresného súdu Nitra zo dňa 12.4.2010, sp.zn. 31R/3/2010 povolenú reštrukturalizáciu (zverejnené v OV č. 72/10).

Nakoľko vzťah žalovaných a ručiteľov žalobcu zodpovedá, v súlade s § 116 Občianskeho zákonníka (OZ), vzťahu blízkych osôb (rodičia a deti), úmysel ručiteľov ukrátiť veriteľa a vedomosť žalovaných o tejto skutočnosti sa v zmysle § 42a ods. 3 OZ ex lege prezumujú.“

3. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 21.6.2010 č.k. 8C/118/2010-40

„uložil žalovaným v 1. a 2. rade, aby nenakladali so svojimi spoluvlastníckymi podielmi k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Prešov, obec Prešov, okres Prešov, zapísanými na liste vlastníctva Správy katastra Prešov LV č. XXXX, a to:

- pozemok, parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 408 m²,
- pozemok, parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 383 m²,
- stavba, rodinný dom, súp. č. XXXX, na parc. č. XXXX/X,

aby sa zdržali prevodu spoluvlastníckych podielov k týmto nehnuteľnostiam, zriadenia záložného práva k nim a ich zaťaženia inými právami tretích osôb, do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/118/2010.“

4. Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 8.11.2011 č.k. 8C/118/2010-501.

Súd po vykonaní dokazovania zistil, že dňa 15.4.2005 uzatvoril žalobca s obchodnou spoločnosťou ITIMEX, spol. s r.o., so sídlom ul. SNP 44, Šahy, IČO: 31 425 666 ako dlžníkom zmluvu o úvere č. 122 025 6504, vrátane 7 dodatkov, na základe ktorej poskytol dlžníkovi kontokorentný úver celkovo vo výške 738.811,- €, splatný najneskôr do 10.02.2010. Dlžník svoj záväzok zo zmluvy o úvere nespĺnil a kontokorentný úver žalobcovi nesplatil. Pohľadávka žalobcu z predmetného úveru bola zabezpečená:

1. zmluvou o záložnom práve k nehnuteľnostiam vzťahujúcou sa na nehnuteľný majetok dlžníka, zapísaný Správou katastra Levice na LV č. XXX pre kat. územie Š.y zo dňa 2.12.2008, vklad do katastra nehnuteľností povolený dňa 18.12.2008,
2. zmluvou o ručení, kde v postavení ručiteľov vystupovali rodičia žalovaných - manželia N.. J. A., B.. XX.X.XXXX a L.. T. A., B.. XX.X.XXXX, obaja bytom C. XX, L., zo dňa 25.9.2007 vrátane dodatkov zo dňa 27.11.2009,
3. zmluvou o postúpení a vinkulácii poisťného plnenia z poisťnej zmluvy, resp. poisťných zmlúv poisťujúcich nehnuteľný majetok založený v prospech žalobcu,
4. zmluvou o použití zmenky, kde postavenie dlžníka má ITIMEX, spol. s r.o., pričom zmluva bola uzavretá za účelom špecifikácie možnosti použitia zmenky zabezpečujúcej úver,
5. zmluvou o zriadení záložného práva k zaknihovaným cenným papierom s bankou,
6. zmluvou o záložnom práve k hnuťelnej veci zo dňa 2.12.2008,
7. zmluvou o zriadení záložného práva k obchodnému podielu zo dňa 2.12.2008.

5. Ďalej súd zistil, že Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 5.3.2010 č.k. 31R/3/2010-1022 po predložení reštrukturalizačného plánu rozhodol o začatí reštrukturalizačného konania dlžníka ITIMEX, spol. s r.o.. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 12.4.2010, č.k. 31R/3/2010-1030 súd povolil reštrukturalizáciu dlžníka a za správcu ustanovil T. V. U.. Dňa 4.8.2010 nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 31R/3/2010-2158 z 27.7.2010, ktorým súd potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka ITIMEX, spol. s r.o., so sídlom ul. SNP č. 44, Šahy, IČO: 31 425 666, prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 12.07.2010 a súd ukončil reštrukturalizáciu dlžníka ITIMEX, spol. s r.o., so sídlom ul. SNP č. 44,

Šahy. Závazná časť reštrukturalizačného plánu, časť II. Uspokojenie a zánik časti pohľadávok veriteľov obsahuje výpočet veriteľov, u ktorých došlo k zániku záväzkov dlžníka. Podľa záväznej časti tohto plánu veriteľom, ktorí nie sú uvedení v záväznej časti tohto plánu, a teda ktorí riadne a včas neprihlásili svoje pohľadávky, zaniká právo voči dlžníkovi ako aj zanikajú riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva na majetok dlžníka v súlade s ust. § 155 ZKR, zároveň zanikajú práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.

6. Súd oprel svoje zistenie o výsluch žalovanej na pojednávaní 28.4.2011, kde táto uviedla, že predtým, ako jej otec uzatvoril darovaciu zmluvu, informoval o tom riadnym spôsobom banku, ktorá jediná mala nejaký zabezpečený záväzok, a to formou záložného práva na hnutelný majetok a tak isto aj na nehnuteľný. Vie, že banka sa s otcom dohodla, že namiesto rodinného domu, ktorý bol jej a bratovi darovaný, navýšia zabezpečenie tým spôsobom, že zabezpečia ďalší majetok ITIMEX-u, a to konkrétne nehnuteľný majetok vo forme závodnej jedálne a kuchyne a tiež strojové zariadenie. Len strojové zariadenie bolo v hodnote 1.000.000 Eur a nehnuteľný majetok závodná jedáleň bola v hodnote 37.000 Eur, pričom predtým ešte bolo všetko zabezpečené na sumu cez 3.000.000 Eur. Má za to, že hodnota pohľadávky vo výške 738.000 Eur bola zabezpečená záložným právom na celý majetok ITIMEX-u v hodnote okolo 3.000.000 Eur, čo niekoľkonásobne prevyšovalo túto pohľadávku. Darovacia zmluva týkajúca sa rodinného domu v Prešove, ktorý nadobudla spoločne s bratom, bola podľa nej úplne v poriadku. Vedela, že žalobca je jediný zabezpečený veriteľ ITIMEX-u a vedela aj to, že otec je ručiteľom za tieto záväzky. Motívom uzatvorenia darovacej zmluvy, ktorou im otec daroval nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v Prešove, bolo podľa žalovanej, že po skončení vysokej školy sa vráti do Prešova, kde bude mať svoju prax a s rodičmi boli dohodnutí, že otcov rodinný dom bude jej a brata.

7. Súd následne podriadil predmetný právny vzťah pod ustanovenia § 42a ods. 1-5 (OZ), § 42b ods. 1-4 OZ, § 261 ods. 1-4 Obchodného zákonníka (ObZ), § 303, 304 ods. 1 ObZ, § 306 ods. 1-3 ObZ, § 311 ods. 1-2 ObZ, § 497 ObZ, ako aj pod ustanovenie § 155 ods. 1-4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a právne uzavrel, že žaloba nie je dôvodná v celom rozsahu, nakoľko žalovaní v konaní preukázali, že úmysel ukrátiť žalobcu ako veriteľa pohľadávky, hoci prezumovaný na strane ručiteľa v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu neexistoval. Preto aj vedomosť žalovaných v 1. a 2. rade o tomto neexistujúcom úmysle ručiteľa nemohla byť daná, tak ako to predpokladá jedna z hmotnoprávných podmienok úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu ručiteľa. Samotnú pohľadávku žalobcu voči ručiteľovi na základe účinkov potvrdeného reštrukturalizačného plánu nie je možné voči ručiteľovi vymáhať, v čase rozhodnutia súdu teda neexistuje vymáhateľná pohľadávka žalobcu voči ručiteľovi, v dôsledku čoho žalobca v tomto konaní stratil aktívnu vecnú legitimitáciu.“

8. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.5.2012 č.k. 16Co/25/2012-556

Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom poukázal na to, že „sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že v danom prípade, keďže nebol účastníkom reštrukturalizačného plánu, nemôže byť obmedzovaný jeho znením, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že právne účinky záväznej časti reštrukturalizačného plánu dlžníka spoločnosti ITIMEX, spol. s r. o. spočívajú v zániku vymáhateľnosti pohľadávky žalobcu voči ručiteľovi na základe záväznej časti reštrukturalizačného plánu, ktorý bol schválený Okresným súdom Nitra. Závazná časť reštrukturalizačného plánu to výslovne konštatuje a odvolací súd nemal dôvod sa odkloniť od názoru súdu prvého stupňa vysloveného vo svojom rozhodnutí. Riadne a včas neprihlásenou pohľadávkou sa rozumie taká pohľadávka, ktorá nebola vôbec prihlásená. V čase rozhodovania súdu pohľadávku žalobcu voči ručiteľovi nebolo možné vymáhať, keďže neexistovala vymáhateľná pohľadávka, pretože si ju žalobca ako zabezpečenú pohľadávku v rámci reštrukturalizácie neprihlásil, v dôsledku čoho sa zmenila na náhradnú obligáciu.

9. Nie zanedbateľnou skutočnosťou v rámci vyhodnotenia celého komplexu okolností, ktoré v priebehu konania vyšli najavo, bola zo strany odvolacieho súdu aj tá okolnosť, že žalobca disponoval viac ako 4-násobkom zabezpečenia oproti pohľadávkou v čase namietaného odporovaného právneho úkonu, bol jediným veriteľom, ktorý svoju pohľadávku v takejto hodnote zabezpečoval, mal zaiste garantované reštrukturalizačným posudkom, že jeho pohľadávka bude uspokojená, čoho dôkazom je aj obsah samotného reštrukturalizačného posudku. Neskôr si však takto zabezpečenú pohľadávku v rámci reštrukturalizácie neprihlásil.“

10. Nález Ústavného súdu SR zo dňa 7.3.2014 sp.zn. IV.ÚS 604/2013-40.

Ústavný súd SR Nálezom zo dňa 7.3.2014 sp.zn. IV.ÚS 604/2013-40 rozhodol o tom, že základné právo obchodnej spoločnosti Sberbank Slovensko a. s. (predtým VOLKSBANK Slovensko, a. s.) na súdnu ochranu bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/25/2012 zo dňa 14. 05. 2012, . rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/25/2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rozhodnutí vyslovil právny názor, že „rozhodnutie Krajského súdu v Prešove o potvrdení rozsudku okresného súdu bolo rozporné s ustanoveniami Ústavy a Dohovoru, nakoľko pri aplikácii ním citovaných zákonných predpisov všeobecným súdom sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že zásadne poprel ich účel a význam. Uviedol, že je možné sa stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, že ustanovenia reštrukturalizačného plánu, na základe ktorého veriteľia nemôžu vymáhať svoje pôvodné pohľadávky voči spoludlžníkom či ručiteľom dlžníka, sa jednoznačne vzťahujú výlučne len na veriteľov, ktorí boli účastníkmi plánu, no nemôžu obmedzovať veriteľa, ktorý svoju pohľadávku v reštrukturalizácii neprihlásil. Ústavný súd vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľky sťažnosti nevyhovел uprednostňujúc zásadu minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Druhá námietka sťažovateľa sa týkala toho, že na základe interpretácie § 42 ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka sa súd prvého stupňa a druhostupňový súd domnievajú, že hoci sa pri prevode na blízku osobu úmysel dlžníka ukrátiť pohľadávku veriteľa ex lege prezumuje, možno v konkrétnych prípadoch uzavrieť aj napriek existencii nevyvrátiteľnej zákonnej domnienky, že tento úmysel neexistuje. Ústavný súd SR uviedol, že právne názory, ktoré ho viedli k vysloveniu porušenia označených základných práv sťažovateľky a k následnému zrušeniu rozsudku krajského súdu nesmerujú k jednoznačnému záveru o tom ako má krajský súd o podanom odvolaní sťažovateľky meritórne rozhodnúť“.

11. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.2.2015 č.k. 7Co/186/2014-578

Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.5.2012 č.k. 16Co/25/2012 - 556, Krajský súd v Prešove pokračoval v konaní a rozhodol opätovne o podanom odvolaní žalobcu tak, že rozsudok súdu prvej inštancie opätovne potvrdil, pričom poukázal na to, že

„ je zrejmé, že podstatnou a základnou otázkou pre vyriešenie daného sporu bolo to, či v konaní boli súčasne naplnené a preukázané predpoklady úspešného odporovania právneho úkonu dlžníka, t j. vymáhateľnosť pohľadávky, skutočnosť, či právny úkon dlžníka - ručiteľa ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky, preukázanie úmyslu ručiteľa ukrátiť svojho veriteľa a skutočnosť, že právny úkon urobil ručiteľ v posledných 3 rokoch. Nesplnenie čo len jedného z uvedených predpokladov má za následok, že žalobe nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd sa aj s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 604/2013 z 7.3.2014 nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca nedisponoval vymáhateľnou pohľadávkou proti ručiteľovi - otcovi žalovaných v 1. a v 2. rade.

Správny je však podľa neho záver súdu prvého stupňa o tom, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Súd prvého stupňa totiž jasne odkazoval na vykonané dokazovanie, predovšetkým výpovede svedka N.. T.. I., žalovanej v 2.rade, prepisu e-mailovej komunikácie medzi zamestnancami žalobcu a ručiteľom, na základe čoho prijal záver, že v konaní boli preukázané skutočnosti, ktoré nepreukázali existenciu úmyslu na strane ručiteľa ukrátiť žalobcu. Nepochybne takouto skutočnosťou potvrdzujúcou závery z vykonaných dôkazov bolo aj podpísanie dodatku k úverovej zmluve v decembri 2008, ktorý bol vyústením jednanja medzi žalobcom a ručiteľom. Tento dodatok je nepochybniteľným dôkazom o dozaložení ďalšieho majetku na zabezpečenie pohľadávky žalobcu, mimo rodinného domu N.. A.. Preto odvolací súd námietky žalobcu o tom, že súd kreoval dohodu medzi účastníkmi tohto vzťahu a že žalovaní v konaní nepreukázali, že ani pri náležitej starostlivosti nevedeli o ukracujúcom úmysle, považoval za „nedôvodné a nesprávne“.

12. Nález Ústavného súdu SR zo dňa 15.6.2016 sp.zn. II ÚS 753/2015-41.

Ústavný súd SR nálezom zo dňa 15.6.2016 sp.zn. II ÚS 753/2015-41 rozhodol, že základné právo obchodnej spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. (predtým VOLKSBANK Slovensko, a. s.) na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co 186/2014 z 26. februára 2015 bolo porušené.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co 186/2014 z 26. februára 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa právneho záveru nálezu Ústavného súdu SR „ako vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, sťažovateľka uniesla dôkazné bremeno, že pokiaľ ide o existenciu vymáhateľnosti jej pohľadávky, ako aj pokiaľ ide o to, že k ukraľujúcemu konaniu ručiteľa došlo v posledných troch rokoch a právny úkon bol vykonaný medzi ručiteľom a osobami jemu blízkymi. Z rozsudku krajského súdu nie je jednoznačne zrejmá odpoveď na otázku, či vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právnym úkonom ručiteľa došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky sťažovateľky alebo nie a z akých dôvodov.

Úlohou ústavného súdu však bolo posúdiť najmä to, ako sa krajský súd vysporiadal s otázkou, či vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať, že právny úkon ukracuje uspokojenie pohľadávky sťažovateľky. Tu všeobecné súdny dospeli k záveru, že „v konaní boli preukázané skutočnosti, ktoré nepreukázali existenciu úmyslu na strane ručiteľa ukrátiť žalobcu“, resp. že „žalovaní nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa“, čo však pre vec nie je rozhodujúce. Všeobecné súdy, považujúc takéto posúdenie veci za významné, z tohto hľadiska hodnotili aj v konaní vykonané dôkazy, a to najmä prepis e-mailovej komunikácie medzi zamestnancom sťažovateľky a ručiteľom, výpoveď svedka Ing. Mariána Lokšu, výpovede žalovaných, resp. riešili otázku dohody medzi ručiteľom a sťažovateľkou o tom, že založenie rodinného domu ručiteľa spolu s príslušnými pozemkami sťažovateľka nakoniec nepožadovala, či dozaloženie iného majetku dlžníka a ručiteľa. Na druhej strane ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, do úvahy vzali aj skutočnosť, že žalovaní boli o podnikateľských aktivitách svojho otca informovaní, vedeli aj o vzťahu medzi ním a sťažovateľkou, boli im známe okolnosti úveru a jeho zabezpečenia. Všeobecné súdy potom z vykonaných dôkazov vyvodili záver, podľa ktorého „ak sa zabezpečenie pohľadávky veriteľa javilo ako dostatočné (rozšírené po vzájomných jednaniach), žalovaní nemohli ani len predpokladať, že by úmyslom dlžníka bolo ukrátiť veriteľa“, hoci posudzovať mali to, či v danej žalovaným dostatočne známej situácii bolo žalovanými s istotou preukázané, že títo ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky sťažovateľky.

Tým krajský súd posúdil vec nedostatočne (nezaoberal sa s potrebnou starostlivosťou otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu sťažovateľky) a svoje rozhodnutie založil na natofko nesprávnej interpretácii a aplikácii ustanovenia § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, že svojím rozhodnutím zásadne poprel účel a význam tohto zákonného ustanovenia“.

13. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.2.2017 č.k. 23Co/173/2016-620.

Po vrátení veci odvolaciemu súdu na základe nálezu, odvolací súd zrušil rozsudok prvej inštancie zo dňa 8.11.2011 č.k. 8C/118/2010-501uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.2.2017 č.k. 23Co/173/2016-620 s právnym záverom, že „s prihliadnutím na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze z 15.06.2016 je v danej veci potrebné zaoberať sa s potrebnou starostlivosťou otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu žalobcu a či bolo žalovanými s istotou preukázané, že títo ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie doposiaľ nezaoberal, pretože vychádzal z toho, že žalovaní preukázali, že úmysel ukrátiť žalobcu neexistoval. Hoci aj odvolaciemu súdu sa tento právny záver javil ako správny, je nevyhnutné rešpektovať právny názor Ústavného súdu a zaoberať sa otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu sťažovateľky, teda nestačí zaoberať sa tým, či bolo zabezpečenie pohľadávky rozšírené po vzájomných jednaniach k spokojnosti strán jednaní, ale či po tomto rozšírení zabezpečenia prevodom rodinného domu objektívne došlo alebo nedošlo k ukráteniu pohľadávky žalobcu. Z právneho názoru Ústavného súdu SR vyplýva, že táto skutočnosť a tieto skutkové zistenia sú pre posúdenie veci podstatné, a keďže skutkové závery k týmto okolnostiam z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplývajú, odvolací súd tento rozsudok zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvej inštancie bude zistiť či prevodom vlastníctva k nehnuteľnostiam uvedeným v návrhu došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky. Súd zistí v akom vzťahu boli podľa dohody veriteľa a dlžníka jednotlivé spôsoby zabezpečenia pohľadávky žalobcu. Ak pohľadávku dostatočne zabezpečoval až komplex všetkých zabezpečení (ručenie, záložné práva), tak pri posudzovaní ukrátenia uspokojenia pohľadávky zoberie do úvahy celé zabezpečenie. Tiež je potrebné zaoberať sa tým, či žalobcovia pri náležitej starostlivosti mohli mať vedomosť o tom, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. V prípade, že došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu a

žalovaní pri náležitej starostlivosti mohli poznať úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie pohľadávky veriteľa, je potrebné žalobe vyhovieť.“

14. V záverečnom stanovisku zo dňa 28.8.2020 žalobca poukázal na to, že „ručiteľ N.. J. A. napadnutou darovacou zmluvou zo dňa 31.10.2008 bezodplatne previedol jediný svoj nehnuteľný majetok (rodinný dom s pozemkami) na svoje deti, čím hodnotu svojho celkového majetku zmenšil do takej miery, že žalobca sa v súčasnosti nemôže úspešne domôcť uspokojenia svojej peňažnej pohľadávky. Jediným potenciálne postihnutelným majetkom je teda iba ten, ktorý odporovanou darovacou zmluvou ušiel z majetku ručiteľa.

Žalobca už od augusta 2010 vedie proti ručiteľovi N.. J. A. exekúciu na vymożenie 738.739,74 € s prísl., pričom doposiaľ za celých 10 rokov(!) bolo vymožených iba 95,- EUR (správa o stave exekučného konania EX 358/10 zo dňa 20.6.2019 je súčasťou spisu). Tieto zásadné skutočnosti deklaruje aj aktuálna správa o stave exekučného konania EX 358/10 zo dňa 30.7.2020. Pokiaľ je od roku 2010 bezúspešne vedená exekúcia proti ručiteľovi na sumu v súhrne prevyšujúcu jeden milión eur, objektívne možno konštatovať, že darovaním jediného nehnuteľného majetku z roku 2008 ručiteľ veriteľa ukrátil.

Podľa domnelého názoru žalovanej je v súvislosti s ukrátením žalobcovej pohľadávky potrebné skúmať, v akom vzťahu boli jednotlivé spôsoby zabezpečenia úverovej pohľadávky a prihliadať na celý dohodnutý komplex zabezpečenia, ktoré poskytol úverový dlžník (spoločnosť ITIMEX, a.s.). Pohľadávka žalobcu voči ručiteľovi N.. J. A. je však samostatnou nezabezpečenou pohľadávkou veriteľa a z tohto dôvodu je potrebné vychádzať výlučne zo vzťahu medzi žalobcom a ručiteľom. Nezabezpečenú pohľadávkou žalobcu voči ručiteľovi (k ukráteniu ktorej došlo sporným darovaním) je nevyhnutné na účely posúdenia odporovateľnosti dôsledne odlišovať od zabezpečovanej úverovej pohľadávky žalobcu voči dlžníkovi, a teda aj od súvisiacich akcesorických záložných vzťahov (tie sa viažu výlučne na úverovú pohľadávkou, a nie na pohľadávkou žalobcu voči ručiteľovi; to vyplýva aj z kasačného nálezu IV. ÚS 604/2013 v tejto veci). Ukracujúci charakter právneho úkonu sa vždy posudzuje v čase odporovania (vyhlásenia rozsudku), a nie spätne ku dňu jeho realizácie. V čase uskutočnenia odporovateľného úkonu je spravidla dlžník ešte solventný a pohľadávka veriteľa nemusí byť ani splatná, čo však bez ďalšieho nebráni účinnému odporovaniu tomuto úkonu v budúcnosti (ŠTEVČEK, M. a kol.: Občiansky zákonník. I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. BECK, 2019, s. 349). Ak by ručiteľ v čase uskutočnenia napadnutého právneho úkonu (teda v roku 2008) aj disponoval dostatkom finančných prostriedkov, táto skutočnosť je irelevantná. Rozhodujúci je objektívny stav, spočívajúci v kvalifikovanom zmenšení majetku ručiteľa, t.j. jeho majetok sa zmenšil do takej miery, že to ohrozuje aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku v súčasnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.5.2008 sp. zn. 2 Cdo 109/2007). Vo všetkých okolnostiach prejednávanej veci je tento predpoklad, s poukazom na priebeh exekučného konania, bez ďalšieho zrejmý prima facie. Ručiteľ sa nemôže svojvoľne a bez následkov zbavovať svojho majetku iba z dôvodu, že pohľadávka, za ktorú sa zaručil, je domnelo zabezpečená záložným právom alebo iným spôsobom. Veriteľ musí mať plnohodnotnú možnosť uspokojiť svoju pohľadávkou ako zo záložného práva, tak aj z ručenia samostatne (R 11/2001). Inak by sa z ručenia stal obsolentný zabezpečovací inštitút, bez reálneho vecného obsahu. Je neakceptovateľné, aby ručiteľ účelovo posudzoval bonitu iného zabezpečenia vo vzťahu k hlavnej úverovej pohľadávkou a tomu prispôboval štruktúru svojho majetku. Nikdy sa totiž nedá vylúčiť, že uspokojenie veriteľa z ručenia bude efektívnejšie, ako jeho uspokojenie zo záložného práva.

Vedomosť žalovanej, ako blízkej osoby, o ukracujúcom úmysle ručiteľa, nebola žiadnym spôsobom v konaní vyvrátená. Už z výpovede žalovanej na pojednávaní dňa 28.4.2011 nepochybne vyplynulo, že žalovaná žiadne relevantné úkony (resp. aktivitu) v tomto smere nevykonala. Žalovaná v závere svojho výsluchu napokon potvrdila, že v darovanom rodinnom dome dlhodobo nebýva, keďže 10 rokov trvale žila a bývala v Bratislave, kde aj študovala. Aj druhý výsluch žalovanej na pojednávaní dňa 30.7.2020 znova potvrdil, že žalovaná sa aktívne nepokúšala vynaložiť náležitú starostlivosť. Procesná obrana žalovanej je v tomto smere stroho a tendenčne založená iba na tvrdených rozhovoroch so svojím otcom (ručiteľom), ktoré nenahradzujú jej dôkaznú povinnosť (R 67/2017).

Z obsahu druhej výpovede vyplýva, že namiesto vykonania konkrétnych preverovacích alebo lustračných úkonov, sa žalovaná v podstate iba dôverčivo a pasívne spoliehala výlučne na otcove informácie a jeho „slovo“.

15. Nedôveryhodnosť procesnej obrany žalovanej (vysokoškolsky vzdelanej v oblasti ekonómie) dokresľuje aj fakt, že žalovaná sa po 10 rokoch trvania sporu snaží „zhojiť“ svoj laxný prístup a dôkaznú núdzu dodatočnými predloženými výpisov z účtov ručiteľa, ktoré ad absurdum vypracoval a vlastnoručne podpísal práve jej otec dňa 24.7.2020; t.j. 6 dní pred posledným pojednávaním vo veci

samej. Z identifikovaných výpisov má vyplývať, že ručiteľ mal ku dňu 2.12.2008 na svojom účte dostatok disponibilných finančných prostriedkov. Oneskorené a špekulatívne predloženie výpisov z účtu ručiteľa je právne bezvýznamné, keďže: - ukracujúci charakter právneho úkonu sa vždy posudzuje v čase odporovania, a nie spätne ku dňu jeho realizácie (čl. II záverečného stanoviska);

- úkon inej osoby (osobitne pokiaľ ide o ručiteľa, ktorého úkonu veriteľ odporuje) nemôže preukazovať, že žalovaná sama realizovala úkony pred sporným obdarovaním. Ak by bol opak pravdou, je namieste potom otázka, prečo žalovaná nepredložila tieto „dôkazy“ už na začiatku sporu v roku 2010, ale vyčkávala s ich predložením 10 rokov? V prvej výpovedi zo dňa 28.4.2011 pritom žalovaná žiadnu lustráciu účtov svojho otca (resp. akékoľvek výpisy z jeho účtov) ani len nespomína;

- samotné tvrdenie blízkej osoby o konaní „s náležitou starostlivosťou“, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospieť, za žiadnych okolností nepostačuje na zamietnutie dôvodnej odporovacej žaloby (ratio decidendi R 67/2017, R 52/2019 a českého R 35/2020 civ.).

V závere odkázal na inštrukciu odvolacieho súdu v tejto veci, ktorý v zrušujúcom uznesení zo dňa 28.2.2017 č. k. 23Co/173/2016-620 jasne uviedol: „V prípade, že došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu a žalovaní pri náležitej starostlivosti mohli poznať úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie pohľadávky veriteľa, je potrebné žalobe vyhovieť.“.

16. Žalovaná strana v záverečnom stanovisku z 3.9.2020 poukázala na to, že „žalobca je si plne vedomý toho, že darovaním rodinného domu ručiteľom N.. J. A. v hodnote cca 70.000,- Eur nemohlo dôjsť k žiadnemu ukráteniu uspokojenia jeho pohľadávky vo výške 738.811,- Eur, keďže táto pohľadávka žalobcu bolo na základe vzájomných dohôd veriteľa a dlžníka zabezpečená komplexom viacerých zmlúv tak, že toto zabezpečenie mnohonásobne prevyšovalo hodnotu samotnej pohľadávky. Žalobca sa úmyselne vyhýbal jednotlivým spôsobom zabezpečenia a teda aj celému komplexu zabezpečenia úverovej pohľadávky, pretože veľmi dobre vedel, že táto pohľadávka bolo mnohonásobne viac zabezpečená ako je samotná jej výška. Išlo o tieto zmluvy na zabezpečenie pohľadávky žalobcu:

- zmluvu o záložnom práve k nehnuteľnostiam vzťahujúcu sa na nehnuteľný majetok dlžníka zo dňa 2.12.2008

- zmluvu o ručení, kde v postavení ručiteľov vystupovali rodičia žalovaných - manželia N.. J.H. A., B.. XX.X.XXXX a L.. T. A., B.. XX.X.XXXX, obaja bytom C. XX, L., zo dňa 25.9.2007 vrátane dodatkov zo dňa 27.11.2009

- zmluvu o postúpení a vinkulácii poistného plnenia z poistnej zmluvy, resp. poistných zmlúv poisťujúcich nehnuteľný majetok založený v prospech žalobcu

- zmluvu o použití zmenky, kde postavenie dlžníka má ITIMEX, spol. s r. o., pričom zmluva bola uzavretá za účelom špecifikácie možnosti použitia zmenky zabezpečujúcej úver

- zmluvu o zriadení záložného práva k zaknihovaným cenným papierom s bankou

- zmluvu o záložnom práve k hnuťelnej veci zo dňa 2.12.2008

- zmluvu o zriadení záložného práva k obchodnému podielu zo dňa 2.12.2008.

Len hodnota založeného nehnuteľného majetku ku dňu uzavretia darovacej zmluvy predstavovala sumu 2.260.000,- Eur podľa znaleckého posudku č. 41/2009 znalca N.. Y. R., predloženého súdu v konaní 8C/118/2010. Hodnota hnuťelného majetku (strojového zariadenia) bola vyčíslená na sumu 802.415,50 Eur.

Zaknihované cenné papiere vo vlastníctve N.. J. A. boli bankou ocenené na trhovú hodnotu 774.343,78 Eur. Hodnota obchodného podielu N.. J. A. v spoločnosti ITIMEX, spol. s r. o., ktorej bol väčšinový majiteľ v podiele 70%, predstavoval sumu 3.181.318 Eur vzhľadom na hodnotu spoločnosti vo výške 4.544.741 Eur podľa znaleckého posudku č. 19/2010 zo dňa 06.08.2010 vypracovaného znaleckou organizáciou INTERAUDIT Trenčín, spol. s r.o., so sídlom Prúdy 23, 911 05 Trenčín (priložený v pôvodnom konaní). Hodnota obchodného podielu manželky N.. J. A. ako ručiteľky predstavovala sumu 1.363.423 Eur.

Teda už tieto jednotlivé spôsoby zabezpečenia pohľadávky jednoznačne preukazujú, že dlžníkov (ručiteľov) právny úkon neukracuje uspokojenie pohľadávky veriteľa, pretože hodnota záloh a ručenia bola tak značne vysoká, že záložné práva postačovali na zabezpečenie úverovej pohľadávky žalobcu.

Naviac spoločnosť ITIMEX k dátumu podpisu darovacej zmluvy dňa 31.10.2008 mala na účtoch disponibilné finančné prostriedky v sume 636.481,81 eur a dňa 2.12.2008 k podpisu úverovej zmluvy mala spoločnosť na účtoch sumu 919.061,43 Eur. N.. J. A. ako ručiteľ mal disponibilné finančné prostriedky k dátumu podpisu darovacej zmluvy dňa 31.10.2008 v sume 784.985,97 Eur a dňa 02.12.2008 k podpisu úverovej zmluvy mal na účtoch disponibilné finančné prostriedky v sume 769.762,44 Eur. Uvedené sumy sú jednoznačne a nespochybniteľne preukázané výpismi z účtov spoločnosti ITIMEX a N.. J. A.. Námiетка právneho zástupcu žalobcu, že tieto výpisy z účtov boli vyhotovené len 6 dní pred pojednávaním je právne bezvýznamná, pretože žalovaná nemala žiadnu

archivačnú povinnosť. Takéto výpisy sa archivujú 10 rokov a od darovania rodinného domu uplynulo už 12 rokov. Tieto výpisy sú naďalej uchovávané N.. J. A., otcom žalovanej, aj po uplynutí archivačnej povinnosti len z dôvodu ich preukázania vo viacerých súdnych sporoch, ktoré doposiaľ už viac ako 10 rokov stále prebiehajú medzi N.. J.H. A., ITIMEX-om na strane jednej a žalobcom na strane druhej. Je len samozrejmé, že žalovaná bola o týchto sumách na predmetných účtoch informovaná svojím otcom ešte predtým, ako došlo k darovaniu rodinného domu.

Je preukázané, že vykonaním právneho úkonu (darovacou zmluvou) ručiteľom nedošlo k žiadnemu ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu a odpadá tým na strane žalovanej dôkazné bremeno preukázať, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, pretože k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu konaním ručiteľa nedošlo.

Žalovaná svojou výpoveďou len potvrdila, že mala dostatočný prehľad o majetkových pomeroch spoločnosti ITIMEX, ako aj majetkových pomeroch svojho otca N.. J. A. a tiež jednotlivých spôsoboch zabezpečenia pohľadávky žalobcu ku dňu uzavretia darovacej zmluvy, pretože ako uviedla, tieto témy pravidelne diskutovali a rozoberali spoločne s otcom, od ktorého mala všetky informácie o spoločnosti ITIMEX, ale aj o podnikaní jeho samotného.“

17. Súd prvej inštancie po vrátení veci na nové konanie vec zapísal pod sp.zn. 15C 16/2017 a následne konal. V dôsledku toho, že pôvodne žalovaný v 1. rade J. A. zomrel dňa X.X.XXXX a podľa dedičského rozhodnutia Okresného súdu Prešov zo dňa 5.4.2018 sp.zn. 26D/744/2016, Dnot142/2016 jedinou dedičkou predmetnej nehnuteľnosti sa stala jeho sestra N.. U. U., G.. A., pôvodne žalovaná v 2. rade, pokračoval s ňou v konaní ako s jedinou žalovanou.

18. Súd zopakoval dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom v pôvodnom konaní 8C/118/2010 a doplnil dokazovanie výsluchom žalovanej N.. U. U.S.C. ako aj predloženými listinnými dôkazmi a okrem skutkovému stavu uvedenému v pôvodnom rozhodnutí Okresného súdu Prešov zo dňa 8.11.2011, na ktorý poukazuje, konštatuje aj nasledovné skutočnosti:

19. Žalobca je vedený v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina v oddieli Sa, vo vložke č. 148/L s dňom zápisu 1.1.1993 v predmete činnosti o.i. poskytovanie úverov, pričom je právnym nástupcom VOLKSBANK Slovensko, a. s. (neskoršie obchodné meno Sberbank Slovensko, a. s.).

Právny predchodca žalobcu je Ľudová banka Bratislava a. s. zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I dňa 30.8.1991, ktorej toto obchodné meno bolo do 30.6.1996., od 1.7.1996 do 31.10.2007 obchodné meno bolo Ľudová banka, a. s., od 1.11.2007 do 14.2.2013 VOLKSBANK SLOVENSKO, a. s. a od 15.2.2013 do 31.7.2017 Sberbank Slovensko, a. s., kedy došlo 1.8.2017 k dobrovoľnému výmazu tejto banky z obchodného registra a jej právnym nástupcom od 1.8.2017 je Prima banka Slovensko, a. s.

20. Žalovaná je dcérou N.. J. A., ktorý bol spoločníkom a konateľom spoločnosti ITIMEX spol. s r. o., (spoločnosť) ktorá spoločnosť zmenila právnu formu na akciovú spoločnosť rozhodnutím valného zhromaždenia zo dňa 7.8.2010, pričom N.. J. A. je predsedom predstavenstva tejto spoločnosti a žalovaná je členkou dozornej rady od 19.8.2010.

21. Súd zistil, že v mieste pôvodného sídla ITIMEXU a. s. sídli obchodná spoločnosť ITIMEX MODE s. r. o. zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Nitra v oddieli Sro, vložka č. 38185/N 1.1.2015 v predmete činnosti odevná výroba, ktorej jedinou spoločníčkou je t.č. žalovaná a konateľmi sú jej rodičia N.. J.H. A. a L.. T. A..

22. Dňa 22.7.2004 uzavrela banka so spoločnosťou ITIMEX, spol. s r. o. zmluvu o úvere č. 422 025 0106 v znení jej neskorších zmien a doplnení, na základe ktorej banka poskytla spoločnosti úver vo forme úverovej linky vo výške 13.694.405,- Sk (454.570,97 eura).

23. Dňa 15.4.2005 banka so spoločnosťou uzavreli Zmluvu o úvere č. XXX XXX XXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov spoločnosti do výšky 175 000 eur ako úver (úverová linka) vo forme kontokorentného úveru vedeného na účte č. XXX XXX XXXX/XXXX maximálne do výšky 25 000 eur a kolaterálu pri uzatváraní obchodov s investičnými nástrojmi do výšky 150 000 eur.

Za účelom zabezpečenia úverovej linky sa dohodli na uzavretí zmlúv:

1.Zmluva o ručení, kde postavenie ručiteľov majú N.. J. A. a L.. T. A.,

2. Zmluva o záložnom práve k nehnuteľnostiam vzťahujúca sa na nehnuteľný majetok, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, správa katastra Levice, katastrálne územie Šahy, kde postavenie záložcu má spoločnosť,

3. Zmluva o postúpení a vinkulácii poisťného plnenia z poisťnej zmluvy resp. poisťných zmlúv poisťujúcich nehnuteľný majetok založený v prospech banky,

4. Zmluva o použití zmenky, kde postavenie dlžníka má spoločnosť, pričom zmluva bola uzavretá za účelom špecifikácie možnosti použitia zmenky zabezpečujúcej úver.

Termín konečnej splatnosti úveru bol stanovený na 31.8.2006.

24. Dňa 22.6.2005 bol uzavretý Dodatok č. 1 k tejto zmluve, v ktorom sa banka zaviazala poskytnúť spoločnosti úverovú linku vo forme kontokorentného úveru vedeného na účte č. XXX XXX XXXX/XXXX maximálne do výšky 25 000 eur., kolaterálu pri uzatváraní obchodov s investičnými nástrojmi, bankových záruk (okrem colných), krytia dokumentárnych akreditívov až do výšky 225 000 eur., záruk a akreditívov maximálne do výšky 50 000 eur.

Zabezpečenie úverovej linky sa doplnilo o tieto zmluvy:

1. Zmluva o záložnom práve k nehnuteľnostiam vzťahujúca sa na nehnuteľný majetok zohľadňujúca dodatok č. 1 k zmluve o úvere, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXX správa katastra I., katastrálne územie Š., kde postavenie záložcu má spoločnosť,

2. Zmluva o zriadení záložného práva k zaknihovaným cenným papierom s bankou, a vznik záložného práva podľa tejto záložnej zmluvy.

25. Dňa 31.8.2005 bol uzavretý Dodatok č. 2 k tejto zmluve, v ktorej sa konštatuje aktuálne využitie úverovej linky: kontokorentný úver na účte č. 122 025 6504/3100 vo výške 25 000 eur., vystavená platobná banková záruka č. 812 153/2005 vo výške 26 165,78 eur a kolaterál pri uzatváraní obchodov s investičnými nástrojmi do výšky 198 134, 22 eur.

Zo zabezpečenia sa vypustila Zmluva o zriadení záložného práva k zaknihovaným cenným papierom s bankou, a vznik záložného práva podľa tejto záložnej zmluvy.

26. Dňa 25.9.2006 bol uzavretý Dodatok č. 3 k tejto zmluve, ktorou sa stanovil deň konečnej splatnosti kontokorentného úveru do 31.8.2007.

27. Dňa 25.9.2007 bol uzavretý Dodatok č. 4 k tejto zmluve, na základe ktorej sa zvýšila úverová linka na 375 000 eur a to vo forme kontokorentného úveru maximálne do výšky 300 000 eur, kolaterál pri uzatváraní obchodov s investičnými nástrojmi maximálne do výšky 225 000 eur, bankových záruk maximálne do výšky 200 000 eur, krytia dokumentárnych akreditívov maximálne do výšky 50 000 eur. Termín konečnej splatnosti úveru bol stanovený na 31.5.2008.

Zabezpečenie úverovej linky sa doplnilo o tieto zmluvy:

1. Zmluva o záložnom práve k nehnuteľnostiam vzťahujúca sa na nehnuteľný majetok zohľadňujúca dodatok č. 4 k zmluve o úvere, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXX správa katastra I., katastrálne územie Š., kde postavenie záložcu má spoločnosť

2. Zmluva o zriadení záložného práva k pohľadávkam a Mandátna zmluva, na všetky súčasné a budúce pohľadávky, kde postavenie záložcu a mandanta má spoločnosť.

28. Dňa 26.6.2008 bol uzavretý Dodatok č. 5 k tejto zmluve ktorou sa stanovil deň konečnej splatnosti kontokorentného úveru do 31.8.2009.

29. Dňa 31.10.2008 bola spísaná v Nitre do notárskej zápisnice č. N 925/2008, Nz 46605/2008, NCRIs 46178/2008 darovacia zmluva, na základe ktorej N.. J.Š. A. ako darca a zároveň oprávnený z vecného bremena, žalovaná ako obdarovaná a zároveň ako povinná z vecného bremena, jej nebohý brat J. A. ako obdarovaný a zároveň povinný z vecného bremena a L.. T. A. ako oprávnená z vecného bremena uzavreli darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, v ktorej darca N.. J. A. prehlásil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti v kat. území L., obec L., Okres L. zapísaných na liste vlastníctva XXXX, pozemok parc. č. XXXX/X výmera 408 m2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok parc. č. XXXX/X výmera 383 m2, druh pozemku záhrady, stavba súp. č. XXXX na pozemku parc. č. XXXX/X, popis stavby rodinný dom.

Tieto nehnuteľnosti N.. J. A. daroval svojim deťom, každému v podiele 1 vzhľadom k celku s tým, že zároveň bola uzavretá zmluva o zriadení vecného bremena, kde obdarovaní ako povinní z vecného

bremena zriadili svojím rodičom - darcovi N.. J. A. a jeho manželke L.. T. A. bezplatne vecné bremeno právo doživotného bývania a užívania týchto nehnuteľností.

30. V Spoločných ustanoveniach tejto zmluvy obdarovaní vyhlásili, že preberajú záväzok darcu z darovacej zmluvy registrovanej Štátnym notárstvom v Prešove pod RI 2340/92 a to postarať sa o H. A., G.. W., B.. XX.X.XXXX v starobe a zároveň jej zabezpečiť nerušené, doživotné užívanie rodinného domu súp. č. XXXX.

Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol Správou katastra L. na základe tejto zmluvy povolený dňa 5.11.2008 pod č. P. XXXX.

31. Súd z meilovej komunikácie medzi N.. J. A. a pracovníkmi banky z roku 2008 zistil nasledovné skutočnosti:

Mailom zo dňa 5.11.2008 požiadal N.. J. A. pracovníčku banky X. B. o urýchlené uvoľnenie časti úveru na výplaty a zároveň vyslovil svoje pripomienky k zvýšeniu ručenia s tým, že „práve pred rokom k termínu 10.9.2007 sa robil posudok znalcom banky, ktorý trhovo ocenil areál na 55.400.000,- Sk (1.838.943,01 eura). V tomto posudku ocenil pozemok m2 na cenu 315.032,- Sk za m2, pritom ide o pozemky blízko centra s kompletnou infraštruktúrou, kde sa pozemky sa pozemky predávali za 1.000,- Skk.“

Zároveň sa v meily vrátil k požiadavkám, ktoré ako tvrdil sú pre neho z morálneho hľadiska nespĺniteľné a to ručenie jeho osobným majetkom (prešovský dom a šahovský stavebný pozemok). Uviedol, že rodičovský dom nepostavil on, ale jeho rodičia, nejde o žiadnu exkluzívnu vilu, ale o skutočne skromný domček, ktorý by nijakým spôsobom nezmenil zabezpečenie úveru. Keď tento rodinný domček nadobudol v roku 1992 od svojich rodičov ako dar, sľúbil im doživotné právo užívania tohto domu a že tento dom nikdy nezaloží do žiadneho podnikateľského projektu.

Uviedol ďalej, že pre banku je najlepšou alternatívou, ak bude spoločnosť pokračovať ďalej, hoci sa spoločnosti teraz nedarí, prijala tvrdé úsporné opatrenia. V súčasnosti má dostatok objednávok, a ani vyhliadky na budúci rok nevyzerajú zle, skôr je optimistický“.

32. Mailom zo dňa 6.11.2008 N.. J. A. pánovi T. I., zástupcovi banky, píše, že „dozaloženie rodinného domu v Prešove nie je možné, dozaloženie závodnej kuchyne a jedálne nie je problém, ani založenie podielov ITIMEXU, či ERBY. Iným majetkom, ani rodinným domom nevie ručiť a jeho aktuálna hotovosť 10.600.000,- Sk, ktorá bola v repe, je v súčasnosti blokovaná na jeho bežnom účte v tejto banke“.

33. Mailom zo dňa 10.11.2008 N.. J. A. píše Y.. C., zástupcovi banky, „prosbu o právne stanovisko, vysvetlenie k bodu 1.,4. Zmluvy o ručení, podľa ktorej vyhlasuje, že uspokojí banku v prípade, ak klient nespĺní riadne a včas zabezpečovanú pohľadávku alebo jej časť. Uvádza v nej, že keď podpíše dohodu o novácii, tak vzájomným započítaním stráca celý svoj finančný majetok, peniaze v hotovosti a cenné papiere. Založením podielov spoločnosti ITIMEX a ERBA stráca svoj jediný majetok. Žiaden iný majetok už nemá“.

34. Štefan Orosi mu oznámil mailom zo dňa 1.12.2008, že „ak ako ručiteľ v súčasnosti nedisponuje aktívami, je vecou posúdenia riskmanažérov, ktorí si túto skutočnosť uvedomujú. Jeho osobné ručenie plní aj ďalšiu dôležitú funkciu, veriteľovi dáva istotu, že podnikateľ má vážny záujem pokračovať v prevádzkovaní svojho podniku so všetkými dôsledkami, ktoré takéto podnikanie prinesie. Veriteľ tým získava istotu, že svoj podnik podnikateľ nepredáva, nenechá úmyselne skrachovať, ani sa nebude snažiť využiť právne dostupné možnosti oddeliť svoj business od svojej osoby. Dôvod, prečo banka financuje jeho obchody, je ten, že banka má dôveru v neho ako podnikateľa, nech vkusy majetku, ktoré podnik zahŕňa, bez tejto dôvery a istoty by financovanie nebolo možné. Ďalším dôvodom pre jeho osobné ručenie je jeho snaha zabezpečiť, aby časť majetku jeho obchodu nepreviedol právne na svoju osobu, kde by bol mimo dosahu banky“.

35. Dňa 2.12.2008 bol uzavretý Dodatok č. 6 k tejto úverovej zmluve, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že celková suma použitých peňažných prostriedkov nesmie v žiadnom okamihu počas trvania tejto zmluvy presiahnuť úverovú linku vo výške 375.000 eur., dohodol sa deň konečnej splatnosti kontokorentného úveru s tým, že tento bude zaplatený najneskôr do 31.10.2009.

Dodatkom sa doplnilo zabezpečenie úveru o ďalšie nehnuteľnosti na liste vlastníctva č. 650 správa katastra Levice, katastrálne územie Šahy, kde postavenie záložcu má spoločnosť zohľadňujúce tento dodatok ako aj o záložné právo k hnuťelnej veci, a uzavretie Zmlúv o zriadení záložného práva k obchodnému podielu a Mandátna zmluva, kde postavenie záložcov mali N.. J. A. a L.. T. A..

36. Toho istého dňa bola podpísaná aj Zmluva o záložnom práve k nehnuteľnostiam č. 4220250106, 1220256504, Zmluva o záložnom práve k hnutelnej veci č. 4220250106, 1220256504, Zmluva o zriadení záložného práva k obchodnému podielu a Mandátna zmluva medzi bankou a N.. J. A..

37. Podľa znaleckého posudku N.. Y. R. zo dňa 31.8.2009 č. 41/2009, ktorý na objednávku spoločnosti vypracoval na účely záložného práva vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXX správa katastra I., katastrálne územie Š., hodnota nehnuteľností predstavovala 2 260 000 eur.

38. Dňa 27.11.2009 bol uzavretý Dodatok č. 7 k tejto úverovej zmluve, ktorým banka poskytla spoločnosti úverovú linku vo forme kontokorentného úveru až do výšky 738 811 eur., s tým, že deň konečnej splatnosti úveru je 10.2.2010. Doplnilo sa zabezpečenie úveru o nové Zmluvy o ručení, kde postavenie ručiteľov mali N.. J. A. a L.. T. A. a Zmluvu o zriadení záložného práva k obchodnému podielu spoločnosti ERBA, s.r.o. ICO: 36 398 497, kde postavenie záložcu mal N.. J. A..

39. Podľa správ Exekútorského úradu JUDr. Martina Hermanovského, súdneho exekútora Exekútorský úrad v Bratislave sp.zn. EX 358/10 zo dňa 20.6.2019 a dňa 30.7.2020, v tomto konaní sa vedie exekučné konanie oprávneného žalobcu voči povinnému N.. J. A. a L.. T. A., o vymoženie 738.739,74 eura s prísl., kde bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie a doručené dňa 9.8.2010.

40. Podľa správy exekútora v exekučnom konaní bola vymáhaná pohľadávka uspokojená čiastočne dňa 1.10.2012 vo výške 95 eur započítaná na trovy exekúcie.

41. Z výsluchu svedka N.. T. I., zamestnanec žalobcu vo funkcii riaditeľa pobočky v Leviciach na pojednávaní dňa 28.4.2011 súd zistil, že o nehnuteľnosti J. A. st. v Prešove sa dozvedel v rámci reštrukturalizácie úveru poskytnutého Volksbank v prospech spoločnosti ITIMEX. V roku 2008 riešili problém spoločnosti ITIMEX, ktorý bol úverovým dlžníkom žalobcu, pričom táto spoločnosť mala vo vzťahu k žalobcovi v tom čase záväzok vo výške 576.000 Eur. N.. A. st. ako konateľ tejto spoločnosti v rámci rôznych operácií spoločnosti ITIMEX dosiahol stratu na jeseň v r. 2008 vo výške cca 1.000.000 Eur. Vtedy sa z katastra dozvedeli, že p. A. je vlastníkom rod. domu v Prešove. Keďže strata 1.000.000 Eur bola značná a spoločnosť ITIMEX zostala bez prevádzkových prostriedkov, tak riešili reštrukturalizáciu úverového vzťahu, pretože bolo potrebné do spoločnosti poskytnúť ďalšie peniaze, aby táto prevádzka mohla pokračovať ďalej a aby bola vykrytá strata. Keďže majetok spoločnosti ITIMEX, ktorý bol predmetom zálohu podľa supervízorov nestačil na krytie takého veľkého úverového zaťaženia, tak navrhovali zabezpečenie rozšíriť o rod. dom v Prešove. Konateľ p. A. sa voči tomu ostro ohradil a nakoniec sa dohodli, že zabezpečenie rod. domom v Prešove nemusí poskytnúť. Motívom, prečo žalobca požadoval od p. A. zabezpečenie nehnuteľnosťou bola skutočnosť, že p. A. mal osobné ručenie spomínaného úveru. V rámci reštrukturalizácie úveru vytvorili istý model zabezpečenia, kde pôvodné zabezpečenie rozšírili o ďalšie právne a majetkové zabezpečenie. Medzi majetkové zabezpečenie patrilo aj spomínaný rod. dom, od ktorého nakoniec upustili. Medzi ďalšie majetkové zabezpečenia dali do návrhu aj stroje, ktoré predtým predmetom zabezpečenia neboli. Potom tam boli záložné práva voči spoločnosti ERBA, s. r. o., ktoré ovládal p. A. a tiež obchodné podiely vo vlastníctve p. A. a jeho manželky v spoločnosti ITIMEX, s. r. o. To bol návrh zabezpečení, ktorý pripravili, všetko bolo zabezpečené okrem rod. domu v Prešove. Dozaložené boli aj ďalšie nehnuteľnosti, a to dva pozemky v Šahách vo vlastníctve spoločnosti ITIMEX, ktoré boli pôvodne vypustené. Prvotne bol úver dlžníka zabezpečený výrobnými halami a administratívnymi budovami spoločnosti ITIMEX v Šahách, ktorý sa skladal z pozemkov, budov a pod. Po probléme v roku 2008, ktorý mala spoločnosť ITIMEX, sa navýšilo zabezpečenie úveru o dva pozemky v Šahách, o podiely spoločníkov v spoločnosti ITIMEX, o pohľadávky voči spoločnosti ERBA a tiež aj o zabezpečenie strojov. Prakticky bol založený celý areál v Šahách vrátane kuchyne, jedálne a pod. Ocenenie založeného majetku realizoval znalec, ktorého si vyberal dlžník, žalobca následne ocenenie prehodnotil svojimi vlastnými znalcami. Interné rozhodnutie banky o tom, že úver bude v tomto modeli a v definitívnom zabezpečení padlo až 13. 11. 2008, teda rozhodnutie predstavenstva žalobcu, že rod. dom v Prešove nebude požadovať na zabezpečenie, padlo niekedy koncom septembra, začiatkom októbra 2008. O tom, že banka požaduje od N.. A. aj dozaloženie jeho rod. domu v Prešove sa N.. A. dozvedel v priebehu septembra 2008, pretože v rámci schvaľovacieho procesu s klientom

komunikovali o podmienkach a výške obchodu. V rámci tejto komunikácie diskutovali s klientom aj o možnosti zabezpečenia jeho rod. domu, s čím N.. A. nesúhlasil, preto nakoniec banka ustúpila.

42. Z výsluchu svedka N.. J. A., ručiteľa dlžníka spoločnosti ITIMEX, a. s., súd zistil, že v roku 1992 sporný rodinný dom v Prešove dostal do daru od svojich rodičov. V tejto darovacej zmluve nebolo uvádzané, že sa musí postarať o svojich rodičov, čo bral ako svoju povinnosť. Aj ústne bolo s rodičmi dohodnuté právo ich doživotného bývania a jeho záväzok, že nikdy tento rodinný dom nezaloží do podnikateľských aktivít. V tomto rodinnom dome rodičia ostali napriek tomu, že on bol jeho vlastníkom. Vždy bolo od jeho rodičov tvrdené, že tento dom postavili, teraz je jeho a on ho následne dá svojim deťom. Práve z týchto dôvodov aj takto postupoval. Keď v r. 2008 diskutovali s bankou o ďalšom zabezpečení úveru, banka mala niekoľko modelov, ale on už vtedy striktnie odmietol dať do zábezpeky aj predmetný dom v Prešove. Úverové vzťahy medzi žalobcom a ITIMEX-om fungovali od r. 2003 a vždycky boli bezproblémové, splatil im niekoľko úverov. Už v roku 2003 na začiatku ich vzťahov žalobca na základe posudkov, ocenenia a ohodnotenia nehnuteľného majetku ITIMEX v Šahách mu poskytol úver 25.000.000,- Sk. Žalobca nikdy od neho nežiadal dozaloženie rod. domu v Prešove a nikdy to nebolo potrebné, pretože ITIMEX mal dostatočný majetok. V r. 2008 ITIMEX utrpel stratu kvôli hedgingovým obchodom v súvislosti so stratou kurzového rizika, keďže ITIMEX bol absolútnym exportérom. Ohľadne dozaloženia alebo dozabezpečenia úveru komunikácia prebiehala medzi ním a N.. I., ktorý bol v tom čase úverovým referentom. Banka navrhovala zabezpečiť aj rodinný dom v Prešove, s čím on absolútne nesúhlasil, a preto mu N.. I. povedal: „Ja som malý pán, preto sa obráť na p. B., ktorá bola predsedníčkou predstavenstva banky, ak ona odobrí, že rodinný dom nie je potrebné zabezpečiť, tak sa aj stane, vy ste priatelia, ty s ňou chodievaš na golf a recepcie“. Z toho dôvodu aj napísal oficiálny list p. B. dňa 05. 11. 2008 (č.l. 213), išlo o emailovú korešpondenciu, kde už vtedy uvádzal, že z morálneho hľadiska nie je možné od neho požadovať ručenie rodinným domom, v ktorom býva jeho matka a ide o rodičovský dom s tým, že to nie je žiadna lukratívna nehnuteľnosť. Po tomto liste mu N.. I. oznámil, že namiesto rod. domu v Prešove dozaložia niečo iné. Preto dozaložili závodnú kuchyňu a jedáleň patriacu ITIMEX-u aj s pozemkami, čím sa prakticky stalo, že záložné právo mala banka na kompletne celý nehnuteľný majetok spoločnosti ITIMEX v Š. a vlastne išlo o celý nehnuteľný majetok spoločnosti ITIMEX. Rovnako dozaložili aj hnutelný majetok, a to pletacie stroje a pod. Tento dozaložený majetok mal hodnotu 1.065.000 Eur. Pôvodnou zmluvou mal dlžník založený nehnuteľný majetok v hodnote 2.260.000 Eur, teda po reštrukturalizácii mal žalobca kompletne zábezpeku v sume cca 3.300.000 Eur. Spoločnosť ITIMEX, a.s. stále vykonáva činnosť. Hodnota rodinného domu je podľa svedka približne 70.000,-€, nachádza sa na C. D.. XX P. L. a ide o vyložene skromný rodinný domček s pozemkom. O tom, že ide darovať rodinný dom deťom informoval N.. I., N.. T., ktorý bol v tom čase krajským riaditeľom pre Volksbank. Zdôraznil, že nikdy žalobca od neho nechcel založiť tento dom a keď to navrhol, on to striktnie odmietol a o tomto bol žalobca riadne informovaný, o čom jasne podľa svedka svedčí ich vzájomná aj emailová korešpondencia. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, kedy reálne došlo k podpisu darovacej zmluvy, keďže podľa oznámenia svedka zmluva mala byť uzavretá 30. 10. 2008 a zavkladovaná 04. 11. 2008 a email adresovaný p. B. bol z 05. 11. 2008, k tomuto svedok uviedol, že komunikácia s p. I. prebiehala od 15. 10. 2008. Svedok si nepamätal presný dátum, kedy mu p. I. oznámil, že žalobca požadoval dozaloženie rodinného domu v Prešove. Ohľadom časovej súvislosti medzi darovacou zmluvou a požiadavkou žalobcu na založenie rodinného domu uviedol, že vždy odmietal založiť tento dom a nikdy to odo neho žalobca nechcel. Aj z toho dôvodu tento dom previedol na deti, pretože žalobcovi tvrdil, že dom nezaloží. V čase uzavretia darovacej zmluvy inú nehnuteľnosť ako fyzická osoba nevlastnil.

43. Z výsluchu žalovanej na pojednávaní konanom dňa 30.7.2020 súd zistil, že „jej otec bol a stále je úspešný podnikateľ, stále má okolo 100 ľudí zamestnancov. V čase darovania domu mal ITIMEX založený nehnuteľný majetok v prospech banky kvôli kontokorentu v hodnote 2.700.000 eur. Už toto založenie nehnuteľného majetku postačovalo na tento úver. K dátumu 31.10. 2008 mal ITIMEX hodnotu vo výške 5,4 mil. eur a na účtoch mal finančné prostriedky z toho 636.000 eur a otec mal na svojich účtoch 785.000 eur a cenné papiere v nominálnej hodnote 811.000 eur. Nemohlo dôjsť k žiadnemu ukráteniu uspokojenia pohľadávky, lebo aj ITIMEX, aj N.. A. aj mali nadštandardné zabezpečenie. Ďalšia vec je, že medzi predstavenstvom banky a medzi N.. A. došlo k dohode jednoznačnej, že tento dom nikdy nebude zabezpečený v žiadnom úvere, o tomto vlastne už aj vypovedali zamestnanci banky N.. I. a Y.. C., ktorí boli v tom čase zamestnanci banky a potvrdili, že k tejto dohode došlo, že tento dom v žiadnom prípade nebude zabezpečením žiadneho úveru. Takže banka na poskytnutie úveru požadovala dozaloženie ostatného nehnuteľného a hnutelného majetku ITIMEXU plus obchodné podiely na podpísanie zmeniek.

ITIMEX mal k dátumu poskytnutia týchto úverových zmlúv 2.12. 2008 hodnotu 5,7 mil. eur. Finančné prostriedky na účtoch ITIMEXU boli 769.000 eur a medzi darovaním domu 31.10. a 2.12., kedy bola podpísaná úverová zmluva, narástli finančné prostriedky na účtoch ITIMEXU zhruba o 300.000 eur, takže aké ukrátenie veriteľa oproti tým 70.000 eur, čo vlastne je predmetom tohto konania.

Naviac trhovú cenu cenných papierov dlhopisov N.. A. bola 780.000 eur a hotovostné finančné prostriedky boli 770.000 eur. Takže celková hodnota majetku Ing. Weisa, kam patrí aj ITIMEX, aj cenné papiere aj finančné prostriedky boli 7,3 mil. eur., takže darovaný dom nepredstavoval ani 1 % tohto zálohu.

44. Mala v čase darovania úmysel vrátiť sa do Prešova, mala ponuku na prácu do Košíc., prepisovalo sa to kvôli tomu, aby išla bývať už do svojho, aby neinvestovala do domu, ktorý nie je jej. Vyhrala ale napokon inú ponuku. Dom je momentálne vo veľmi zanedbanom stave, pretože kým nie je všetko jasné a čisté a neustále sa o tento dom súdi, nechce sa jej do domu investovať na opravy. Nehnuteľnosť užíva spolu s rodičmi, trvale tam nikto nebyva, trávajú tam víkendy a prázdniny.

V čase uzatvorenia darovacej zmluvy otec vlastnil okrem sporného rodinného domu a okrem ITIMEXU aj cenné papiere a dlhopisy vo výške 780.000 eur a mal hotovostné finančné prostriedky na účtoch 770.000 eur. Mala vedomosť o tomto majetku otca v tom čase., aj sa otcom rozprávali a s náležitou starostlivosťou zisťovala tieto skutočnosti a vedela, že otec má veľké cenné papiere, má dlhopisy, to neboli žiadne tajnosti a že má obrovskú hotovosť na účtoch, to vedela od neho, stačilo jej jeho slovo, výpisy z účtu nevidela. Je vyštudovaná ekonómka, otcovi pri podnikaní nepomáhala, ale veci doma bežne riešil, čo pribudlo, pochválil sa vždy, že bol úspešný, nemala dôvod od neho pýtať výpisy z účtu.

45. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

46. Predmetom konania je nárok žalobcu o určenie neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy z 31.10.2008, ktorý právny nárok je potrebné posúdiť podľa týchto právnych ustanovení:

47. Podľa § 42a ods. 1 - 5 OZ, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117), b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a a) členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom, b) osobou blízkou (§ 116 a 117) osobe uvedenej v písmene a), c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a) a b) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene d) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c), d) alebo e); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým

posudkom2b) alebo odborným odhadom, a ktorý a) spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným, 2c) alebo b) bol uskutočnený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmať platbu veriteľovi, alebo c) bol uskutočnený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti.

48. Podľa § 42b ods. 1 - 4 OZ, právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou. Právo odporovať právnemu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

Právo odporovať právnemu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnemu úkonu proti ich predchodcovi.

Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

49. Podľa § 303 ObZ, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

50. Podľa § 304 ods. 1 a 2 ObZ, ručením možno zabezpečiť len platný záväzok dlžníka alebo jeho časť. Vzniku ručenia však nebráni, ak záväzok dlžníka je neplatný len pre nedostatok spôsobilosti dlžníka brať na seba záväzky, o ktorom ručiteľ v čase svojho vyhlásenia o ručení vedel. (2) Ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

51. Podľa § 306 ods. 1 - 3 ObZ, veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu. (2) Ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie je oprávnený dlžník, a použiť na započítanie pohľadávky dlžníka voči veriteľovi, ak na započítanie by bol oprávnený dlžník, keby veriteľ vymáhal svoju pohľadávku voči nemu. Ručiteľ môže použiť na započítanie aj svoje pohľadávky voči veriteľovi. (3) Ak ručiteľ uplatní voči veriteľovi neúspešné námietky, ktoré mu oznámil dlžník, je dlžník povinný nahradiť ručiteľovi náklady, ktoré mu tým vznikli.

52. Podľa § 311 ods. 1 a 2 ObZ, ručenie zaniká zánikom záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje. Ručenie však nezaniká, ak záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia dlžníka a záväzok je splniteľný ručiteľom alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom.

53. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

54. Súd sa pri rozhodovaní vecí riadi týmito právnymi ustanoveniami ako aj právnymi názormi nadriadených súdov, pričom za kľúčové považuje právne názory vyslovené v rozhodnutiach Ústavného súdu SR.

55. Súdu sú známe postoje Ústavného súdu SR k preskúmvaniu rozhodnutí všeobecných súdov a to, že nie je jeho úlohou prehodnocovať skutkové a právne závery všeobecného súdu, ku ktorým tento dospel na základe vlastných myšlienkových konštrukcií, pretože takéto postavenie ústavnému súdu v systéme organizácie súdnej moci neprináleží, a to za predpokladu, ak nič nenasvedčuje tomu, že by všeobecné súdy zjavne vybočili z priestoru svojho uváženia a v príčinnej súvislosti s tým došlo k excesívnemu porušeniu označeného základného práva alebo slobody, ktoré ústavný súd neidentifikoval.

56. Súd poukazuje na to, že v súdnej praxi je výnimočná situácia, aby jeden civilný spor bol dvakrát predmetom preskúmania ústavným súdom a dvakrát vo veci bol vydaný aj meritórny nález a zakaždým tomu bolo na základe sťažnosti rovnakého sťažovateľa - v tomto prípade banky., teda ak ústavný súd vyhovel obom sťažnostiam banky, je pochopiteľné, že pokiaľ by nevidel v predchádzajúcich rozhodnutiach napriek pochybeniam súdov skutočnosti, ktoré jednoznačne preukazujú dôvodnosť

žalobcovho nároku, iste by prinajmenšom druhý nález ústavného súdu nebol vydaný v rozsahu a s právnymi závermi, ktoré sú konštatované.

57. Odvolacie rozhodnutie, ktorý druhý nález ústavného súdu zrušoval, vychádzalo zo zistenia vykonaného z dokazovania predloženého stranami sporu o tom, že žalovaná strana nemohla mať úmysel ukrátiť veriteľa, pretože tento úmysel nemal ani dlžník ako ručiteľ, keďže mal vedomosť o rozsiahlom zabezpečení predmetného dlhu obchodnej spoločnosti voči banke.

58. Ak teda druhým nálezom ústavného súdu bolo konštatované porušenie práv sťažovateľky, teda banky, a následne ďalšie vykonané dokazovanie nedospelo k zisteniu iných skutočností, je potrebné prijať ten záver, že v danom prípade nárok žalobcu je preukázaný a dôvodný.

59. Podľa právnej teórie a súdnej praxe, dlžníkov právnymi úkonmi ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku ním vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, pričom ak by nebolo týchto úkonov, mohol by svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojiť. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak dlžník vlastní napriek odporovanému právnemu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý stačí k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Tieto skutočnosti sa zisťujú v čase odporovania úkonu, preto zákon stanovuje lehotu troch rokov, počas ktorej umožňuje takýmto úkonom dlžníka odporovať. Ak existuje vymáhateľná pohľadávka a veriteľ zistí, že došlo v posledných troch rokoch k ukráteniu majetku dlžníka, je s ohľadom na majetkové pomery dlžníka rozhodovanie súdu zamerané na zistenie, či je možné z iného majetku dlžníka tento dlh vyrovnať. Dlžníkom v danom prípade bola spoločnosť a ručiteľom N. J. A., personálne spojený so spoločnosťou, pričom ale postavenie ručiteľa je oddelené od postavenia dlžníka, ale keďže aj ručiteľ sa za určitých podmienok stáva dlžníkom, zákon jednoznačne definuje jeho postavenie aj pri odporovacích úkonoch ako postavenie dlžníka.

60. V danom prípade vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že ak preukázateľne veriteľ disponuje vymáhateľnou pohľadávkou a v exekučnom konaní sa pre nedostatok majetku ako dlžníka, teda spoločnosti ITIMEX a. s., tak aj ručiteľa nemôže táto pohľadávka vymôcť, je evidentné, že dlžník v danom prípade ručiteľ, ktorého ručiteľský záväzok nastupuje v súčinnosti so záväzkom ITIMEXU, a. s., nevlastní takýto majetok, a teda je splnená podmienka, že tento právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Je bezpredmetné v tomto kontexte aká je hodnota predmetnej nehnuteľnosti vo vzťahu k hodnote samotného dlhu, resp. že je v nepomerne nižšej hodnote než samotný dlh., ako aj to, že dlh spoločnosti bol zabezpečený rozsiahlymi zabezpečovacími právnymi úkonmi., rozhodujúce je to, že pohľadávka je v exekučnom konaní od roku 2010, teda od roku, kedy došlo k odporovaniu, nevykonalá.

61. Vo vzťahu k existencii úmyslu dlžníka ukrátiť právnym úkonom svojho veriteľa, súd poukazuje na zákonnú úpravu, podľa ktorej sa takýto úmysel dlžníka v prípade osôb blízkych dlžníkovi predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali opak, t.j. že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohli aj pri náležitej starostlivosti poznať.

62. Súd v danom kontexte poukazuje na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie pred prvým nálezom, z ktorého tento súd vyvodil určitý právny záver, avšak tieto právne závery vykladané cez prizmu najnovšieho nálezu ústavného súdu v danom kontexte neobstoja.

63. Ak mal súd podľa právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v ostatnom rozhodnutí skúmať, či bol dostatočne majetok veriteľa, resp. dlh veriteľa zabezpečený a či teda blízke osoby a dlžník, teda ručiteľ mohli predpokladať dostatočné zabezpečenie tohto dlhu, súd poukazuje na reálne zistené skutkové okolnosti, podľa ktorých osobné ručenie N. J. A. bolo od začiatku úverového vzťahu potrebné a nepostačovalo. Ak predmetom dohôd medzi bankou a ručiteľom bolo nezahrnutie predmetnej nehnuteľnosti do zabezpečenia, je pochopiteľné, že tento rodičovský majetok sa snažil uchrániť pred prípadnou exekúciou darovaním svojim deťom., čo aj uskutočnil.

64. Súd poukazuje na meilovú komunikáciu z novembra 2008, v ktorej N. J. A. namietal založenie rodinného domu, pričom sa ani slovom nezmenil, že to nie je možné právne, pretože došlo k prevodu

vlastníctva k tomuto domu. Jeho úmysel ukrátiť veriteľa teda bol preukázateľne daný, pretože túto skutočnosť pred bankou zatajil.

65. Súd sa domnieva, že práve tá skutočnosť - vyňatie tzv. rodinnej nehnuteľnosti, rodinného majetku N.. J. A. zo zabezpečenia predmetného úveru a následné dohody o tom sú dôkazom toho, že ak v priebehu úverového vzťahu predmetnú nehnuteľnosť daroval svojim deťom, nemal iný úmysel než uchrániť predmetný majetok pred prípadnou exekúciou.

66. To, že je to pochopiteľné z hľadiska ľudského, ešte neznamená, že je to zákonné a správne, pretože v každom prípade sa mal ručiteľ ako dlžník aj ako štatutárny zástupca spoločnosti, ktorá dlhovala banke finančné prostriedky snažiť o splatenie existujúceho dlhu a pokiaľ poukazoval na skutočnosť, že takýto dlh neexistuje s poukazom na vedené konanie pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp.zn. 27Cb 240/2010, súd vychádza z toho skutkového stavu, ktorý je zistený v čase rozhodnutia a v čase rozhodnutia žiadne takéto pochybnosti o existencii dlhu nemá.

67. V danom prípade súd z výsluchu žalovanej deklaruje, že žalovaná aj vzhľadom na svoje ekonomické vzdelanie mohla predpokladať, že ak toto je jediný nehnuteľný majetok jej otca a vedela o zadĺžení spoločnosti ITIMEX spol. s r. o., musela vedieť, že tieto úkony vedú k tomu, že jej otec ako ručiteľ nebude disponovať žiadnym majetkom, ktorým mal ručiť za predmetnú pohľadávku.

68. Súd poukazuje v tejto súvislosti aj na judikát R 67/2017, podľa ktorého blízka osoba dlžníka sa môže žalobe podľa § 42a OZ účinne ubrániť ak hodnoverným spôsobom preukáže, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom postupovala s takou náležitou starostlivosťou, aby ukracujúci úmysel rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. Z hľadiska posúdenia požiadavky vynaloženia náležitej starostlivosti zo strany blízkej osoby dlžníka, nemôže odkaz na vzájomnú dôveru medzi blízkymi osobami nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej strany preukázať vynaloženie určitých konkrétnych úkonov náležitej starostlivosti tak, ako to predpokladá ust. § 42a OZ.

69. Právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov je postavená na formálnej ochrane veriteľa a chráni veriteľa pred prípadnými odporovateľnými právnymi úkonmi medzi blízkymi osobami. Bolo vecou ručiteľa ako dlžníka aj štatutárneho zástupcu obchodnej spoločnosti, ktorá uzavrela zmluvu o úvere s bankou, aby splnil svoje vymáhateľné pohľadávky voči banke a banka nemusela pristúpiť k takejto žalobe.

70. Súdu z vykonaného dokazovania vyplynulo, že neexistoval iný dôvod pre tento právny úkon než ukrátenie veriteľov aj preto, že po tomto právnom úkone sa reálneho výkonu vlastníckych práv neujali obdarovaní, ale naďalej v ňom pokračoval darca., vysvetlenia žalovanej, prečo sa tak stalo, súd nepovažuje za hodnoverné. A pokiaľ žalovaná strana poukazuje na to, že nehnuteľnosť chátra, súd poukazuje na to, že ak by mala žalovaná strana skutočný záujem o ochranu rodinného majetku, nedopustila by takýto stav na nehnuteľnosti.

71. Preto súd oprávnenej žalobe v celom rozsahu vyhovel, pretože predmetná darovacia zmluva bola ukracujúcim právnym úkonom, ručiteľ ako darca mal úmysel ukrátiť veriteľa a obdarovaní o jeho úmysle vedeli, opak tejto skutočnosti nepreukázali.

72. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmnym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

73. Keďže žalobca mal vo veci plný úspech, súd mu priznal voči žalovanej nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).